

Denne artikkelen kan kopieres fritt og viderefremidles til andre.

En forutsetning er at navn på utgiver (Strinda historielag), årbokas årstall og forfatter(e) oppgis.

Det må ikke foretas endringer i artiklene.

Det er ikke tillatt å skanne eller kopiere bilder i bøkene for bruk i andre sammenhenger.

Strinda bygdeungdomslag og Lohove

Av Agnar Auran

"Efter forslag av Ingebjørg Jermstad og Karen Paulsen blev Strinda Bondeungdomslag stiftet på Fylkesskolen torsdag 7. juli 1927. Det møtte 21 og blev tegnet 29 medlemmer. Til formann valgtes Karl Haugen og til styre for øvrig Håkon Løberg, Alvin Hårsaker, Ingebjørg Jermstad og Ingeborg Klingenberg."

Slik starter møteprotokollen fra stiftelsesmøtet i Strinda bondeungdomslag i 1927.

Det var stor aktivitet i laget fra første stund - styremøter, medlemsmøter og en stor høstfest i september samme år. Festen ble holdt hos Haugen på Heggdalen, og ca. 150 deltok.

I protokollen finner en følgende morsomme referat fra festen: *"Først fikk man prolog, så mat og festtale. Derefter begynte dansen, mens de eldre fikk musikk inne."*

Å skaffe seg eget hus ble tidlig en viktig sak som ble diskutert på møter og fester. Hver høst i alle år fram til 1940 ble det arrangert basarer for å skaffe penger til eget hus.

I 1928 kom lagets første revy "Lapp-landsliv" skrevet av Nikolai Haugen

med flere. Revyen ble en kjempesuksess, og vi gjengir her avslutningssangen som ble sunget på melodien "Dansen den går ut på Måkeskjær:"

*Sjelden det holdes en slik basar
med lystig liv og røre.
Skyter gjør alle og nummer tar
og spiller tombola.
Og tanken med denne revyen var
å kvikke på humøret,
For hvis bare folk litte stemning har,
da ruller mynten bra.*

*Ungdommen akter å reise
et hus som så stolt skal kneise.
Fagert og vakkert og tryggende,
koselig, hjemlig og hyggende,
ikke i mørke og skygge,
i sol og i lys vil vi bygge.
Oppe ved åsen - og skogenes sus -
bygges ungdomshus !*

På årsmøtet i laget 31. mars 1928 ble det besluttet å opprette et byggefond. Årsmøtet bevilget kr. 700 og vedtok regler for fondet. Til fondstyre ble Jon Forbord og Sverre Klingenberg jr. valgt.

Fra årsmeldinga fra årene 1928/29 ser vi at medlemstallet i laget hadde økt fra 94 til 107.

Savnet av eget piano ble mer og mer tydelig. I 1929 gir 9 av lagets medlem-

Bakerst: Karl Haugen Albin Haarsaker Jens Paulsen Idar Hagen Eilif Lorentsen Anna Johnsen og Hilda Wæhre
 Andre rekke Harald Wehre Ingrid Haugen Arne Valstad Jon Gjervan Ingebjørg Jermstad Ingeborg Klingenberg
 fra venstre: Lvnun
 Første rekke Carlotte Østerås Nilsen Signe Presthus Kvaal Isabella Iversen Husby Elise Paulsen John Forbord sen.
 fra venstre: Karen Paulsen Høiem Cora Haarsaker Ingebjørg Forbord Valstad og Magnhild Skjønberg Fladval

Deltakerne på stiftelsesmøtet 27. januar 1927. Kopi fra 50-årsberetningen.

mer en krone hver til et pianofond. Pianofondet skulle forvaltes av kasseren og settes på egen bankbok. Videre heter det i statuttene at fondet kun skal brukes til kjøp av piano, og at fondet skal økes ved utlodning på møtene.

Skolehager ble mye diskutert på møtene, og i april 1929 bevilget laget kr. 25 til skolehage ved Lialøkken skole.

Den tradisjonelle julefesten ble arrangert 4. juledag hvert år. I 1930 ble festen holdt på Hjemmenes vel. Fra referatet siteres: *"Festen ble besøkt av vel hundre mennesker, og det var god stemning. Det var musikk av Kvams*

kvartett og kunstnerisk underholdning av Otto Nielsen og hans lille søster Gerd. Festen gikk med et underskudd på kr. 24.50 Signe Heggdal. (Referent)"

De første årene ble de fleste sammenkomstene holdt på Fylkesskolen*, men mange møter og fester ble holdt rundt i bygda. I 1931 var det slutt på å få leie Fylkesskolen, derfor ble det leid lokaler som Veiskillet (se side 84), Bjørktun (på Bjørkmyr), Sætervang (i Bratsberg), Ni-

*. Fylkesskolen var Sør-Trøndelag fylkesskole på Moholt - nabohuset til Strinda (Moholt) kirke.

darhall (ved Nidarvoll) og Lidarende (ved Østre Berg).

Møter ble også holdt rundt på gårdene Tesli, Stokkan, Jakobsli, Refseth, Moen, Kuset og sikkert flere steder. Bondeheimen og Trønderheimen i byen var også mye brukt.

Skogplanting var en oppgave som laget tok opp. En kveld sist i mai hvert år ble det satt ut ca. 1500 planter i Estenstadmarka eller hos private skogeiere, bl. a. på Tesli, Stokkan, Refseth og Flaten med flere. Etter plantinga var det gjerne kaffekos og svingom.

På sommerstid var båtturer på Trondheimsfjorden meget populære. Laget leide båt for heile søndagen. I godt vær var det god deltagelse og høy stemning. Vi nevner steder laget besøkte: I 1929 Steinkjer, i 1931 Hitra, i 1932 Inderøy, i 1933 Kyrksæterøra og i 1934 Malm.

Det må nevnes at det kostet å gå på ungdomsmøte i den første tiden. Prisen var 25 øre, og etter en tid ble den økt til 35 øre. Det dekket utgifter til husleie og kaffe samt et wienerbrød og en bolle til hver.

Lagsavisa "Bonden"

Den håndskrevne lagsavisa "Bonden" fødtes tidlig. Den første redaktør var Nikolai Haugen, og avisa kom ut på de fleste møter og fester til stor underholdning for tilhørerne. Redaktørjobben gikk på omgang, men ikke alle var like

glade for oppgaven. Dette går ofte igjen i redaksjonsartikkelen (lederen) som ofte lød som en klagesang. De mest kreative av redaktørene ble stadig gjenvalgt. Foruten Haugen, som brukte "Nikken" som signatur, var Per Sandnes (Pelle), Signe Heggdal og humoristen Jens Paulsen de mest produktive forfatterne til avisa de første årene.

Lørdag 30. april 1938 kom lagsavisa "Bonden" ut med ekstraavgave skrevet av R.K. med følgende overskrift: NIKKEN 30 ÅR! Ekstraavgaven var en hyllest til "Nikken" på hans 30-årsdag med takk for hans innsats for avisa og laget.

Nik. Haugen kvitterte med følge replikk:

Takk for kakene og sjokoladen

Takk for maten

Takk for drikken

Ærbødigst

Nikken.

Eldre medlemmer kan fortelle at lagsavisa var høydepunktet på mange møter i laget. Avisen kom ut i 35 år med noen unntak bl.a. i krigsårene. Siste utgave kom i 1961.

Byggesaken

Som før nevnt ble det opprettet et byggefond allerede i 1928, og tomtevalg ble diskutert på mange møter. Først var det kjøp av eiendommen Høiset som ble vurdert og behandlet på ekstraordinært årsmøte 30. november 1929. Alternati-

vet Høiset ble avvist på møtet, og et forslag om kjøp av tomt i "Gryta" ble vedtatt. Det endelige vedtak om tomtekjøp skjedde først 16. november 1934 på nytt ekstraordinært årsmøte. Det stod da mellom ei tomt hos Dybvad på Bergheim og ei tomt fra torvstrøfabrikken. Ved avstemning ble tomta fra torvstrøfabrikken vedtatt med 34 mot 3 stemmer.

Kjøpekontrakt mellom A/S Strinda Torvstrøfabrikk og Strinda Bondeungdomslag ble undertegnet 14. mai 1935 av formennene Karl Selmer og Jens Paulsen.

Kjøpesummen var kr. 800 for 2 ½ mål tomt. Byggekomiteen besto av Jens Paulsen (formann), Sverre S. Klingenberg jr., Jon Forbord sen. og John Stendahl (kasserer).

Et av lagets medlemmer, arkitekt Arne Flaa, tegnet flere utkast til hus. Disse var slik at det kunne bygges i 2 byggetrinn, og første byggetrinn ble godtatt av årsmøtet i 1937. Byggmester Paul Røstad var utførende byggmester. Men først hadde lagets medlemmer ryddet tomta og gravd ut kjeller på dugnad.

Grunnmuren og huset ble reist høsten 1937, og på nyåret 1938 var det duket for ny dugnad. Det ble skutt ut stein fra et steinbrudd hos Klingenberg på Steinan. Brødrene Leif og Erling Auran var skytebasen. Flere møtte med hester, og stein ble kjørt fram til huset og kastet

inn i kjelleren. Seinere ble det støpt gulv, og kjøkken, garderobe og kjellersalen ble fullført på dugnad. Finanseringen av huset ble ordnet med byggefondets midler kr. 4000 pluss lån på kr. 1000 i Strindens Sparebank mot kausjon av bygdas mest solide menn. For å få huset fullfinansert måtte en låne kr. 700 fra pianofondet.

Et ungdomshus måtte jo ha et avtrede, og Arne Melhus og Inge Øfsteng gikk løs på oppgaven. Etter 14 dager var en 2-seter for damer og en 1-seter for herrer pluss en renne med ståplass ferdig til bruk.

Allerede i 1928 kjøpte laget inn kinobenkene fra Trønderheimen, ca. 170 sitteplasser i alt. Benkene hadde vært lagret på låven hos Øfsteng mens en ventet på huset. Bordplatter ble laget på dugnad av lagets medlemmer. Jentene hadde heile tida vært med, de kom med smørbrød og kaffe på dugnadene. Nå skulle det ordnes med gardiner, speil, og det som ellers må ordnes for å få et nytt hus i topp stand. Sceneteppe hadde Kåre Johnsen Glimstad fått tak i på Trøndelag teater. Piano fikk vi låne av familien Paulsen.

26. februar 1938 var det klart for innvielsesfest med 200 medlemmer og gjester benket til middag i Lohove. Drømmen om eget hus var nå blitt virkelighet, og sangen "Ungdommen akter å reise" ble sunget mange ganger den kvelden.

Fra et fyldig referat skrevet av Arne Bruem, kan vi lese at overretts sakfører Nik. Haugen var toastmaster. Det var prolog ved Kåre Johnsen Glimstad og tale ved byggekomiteens formann Jens Paulsen. Lagets formann Kasper Volan takket byggekomiteen, arkitekt og byggmester for innsatsen. Videre var det taler ved arkitekt Arne Flaa, ved forsøksassistent Eikeland, som var formann i landbrukslaget, og fru Cecilie Løvø, formann i bondekvinnelaget. Lagets første formann Karl Haugen og Odd Wisth framholdt begge at huset var en viktig milepæl i lagets arbeid. Paul Brun holdt tale for damene, og Signe Heggdal svarte med en vakker tale på vers for herrene. Sverre S. Klingenberg

sen. takket for maten. Redaktør Skylstad holdt en engasjerende festtale, der han ga honnør til lagets ledelse og understreket den store innsatsen i ungdomslaget på mange forskjellige områder, og håpet at det nye hus måtte bli sentrum i reising av alt ungt og friskt i Strinda. Til slutt ble det servert kaffe og massevis hjemmebakke kaker.

Det første medlemsmøtet ble holdt 14 dager etter innvielsen. Så gikk det slag i slag med møter og fester.

Høsten 1938 var det stor aktivitet med basarer for å rette opp økonomien. Kåre Johnsen Glimstad hadde skrevet revyen "På Strinda finns det". Revyen

Bryllupsgjester ved inngangen til Lohove 13. juli 1947. Brudeparet er Kitty (f. Ulstad) og John Aavik. Bildet er tatt ved inngangen til huset. Bilde utlånt av Synnøve Gundersen.

trakk fulle hus i mange kvelder, og lagets økonomi ble fort så bra at det ble penger til eget piano.

Men det var mye arbeid igjen utenfor huset - som maling, planering og grussing av plassen rundt huset. Flaggstang ble høvlet og malt, og 17. mai 1939 ble det flagget for første gang på "Lohove". Navnet på huset ble til etter en navnekonkurranse med flere gode forslag. Styret innstilte følgende forslag ved valg av navn på det nye ungdomshuset: 1. Kormo, 2. Jarlehall 3. Lohall og 4. Lohove. Navnet "Lohove" ble enstemmig vedtatt, og det navnet lever videre den dag i dag .

Lagets styreprotokoll for årene 1939 – 48 er dessverre borte, men fra husstyrets og spellagets protokoller kan vi lese om stor aktivitet fram til krigsutbruddet 9. april 1940.

Under krigen

Fra lagets hovedstyre fikk husstyret høsten 1941 forbud mot utleie av Lohove inntil videre, og etter årsmøte i januar 1942 ble alt lagsarbeid nedlagt.

Lohove ble i 1941 rekvirert av det sivile luftvern. Huset ble stående tomt til ut i mai 1942. Da kom en fhv. byggmester som var håndtlinger for "Deutsche Wehrmacht" og forlangte nøklene til huset til lagerplass for byggevarefirmaet Stranger-Thorsen.

Gustav Dybvad som da var formann, leverte ikke ut nøklene, men noen dager seinere kom byggmesteren tilbake sammen med en høyere tysk offiser, og etter trusler ble nøklene utlevert. Byggefirmaet fylte Lohove med skap, senger og bord m.m. Dybvad tok da kontakt med daværende ordfører Alfsen og fortalte at huset var bortleid til det sivile luftvern. Resultatet av møtet med ordføreren var at huset igjen ble tømt, og den samme tyske offiser kom tilbake og leverte nøklene med følgende ord: "*Hier sind die Schlüsseln für das Bauerjüngendhaus*".

Men Deutsche Wehrmacht kom tilbake i slutten av 1943 og tok huset i bruk så lenge krigen varte. Tyskerne foretok diverse ombygginger av huset, bl.a. ble vinduene senket.

Så kom 8. mai 1945. Lagets formann var i militærtjeneste fram til september 1946, og nestformann Asbjørn Hagen fungerte som formann til årsmøtet i januar 1946.

Nå var interessen for lagsarbeidet på topp igjen. Medlemmene strømmet til for innsats, og det ble utført dugnad både i og utenfor huset. Spellaget kom i gang. Basarer og fester skaffet nødvendige inntekter for videre drift av laget og huset etter 5 år uten noen form for inntekter.

Sommerstevnet i 1947

I 1946 ble Sør-Trøndelag bygdeungdomslag stiftet med Jens Paulsen fra vårt lag som den første formann. Det var derfor naturlig å legge Sør-Trøndelag bygdeungdomslags sommerstevne til Strinda og Lohove siste helga i juni 1947. Det ble ifølge Adresseavisen et meget vellykket arrangement - en stor mønstring med over 1000 mennesker i et flott sommervær. Strinda bygdeungdomslag hadde laget et program med en historisk profil.

Det var gudstjeneste i Moholt kirke ved sogneprest Arne Sandvei. Ved Lohove var det bygd en stor utescene for fram-

føring av Håkon Storøys historiske festspill "Bønder sine økser brynte".

Formann i Strinda b.u.l., Halfred Klingenberg, ønsket velkommen, og han understreket at bondekulturen er det beste grunnlaget for den kulturelle utvikling i vårt samfunn. Når dette stevnet var lagt til en så vidt lite typisk jordbruksbygd som Strinda, viser det at man også ville nå andre enn bare utøvere av jordbruksyrket. Fylkeslagets formann, Jens Paulsen, foretok åpninga av stevnet, og ga ordet til forfatteren Johan Bojer som var stevnets hovedtaler.

Strinda b.u.l.s sangkor sang, og videre var det hornmusikk av en gruppe fra

Fra venstre: Tormod Forbord, Jens Paulsen og Halfred Klingenberg.
Bilde utlånt av Halfred Klingenberg.

Ruth Hellan Henning og Steinar Stene. Bilde utlånt av Halfred Klingenberg

Frosta. Deretter var det tale av journalist Odd Bye over emnet "Bygdesamfunnet, dets plikter og krav" Så innholdsrikt som hans foredrag enn var, ble det for langt i den tropiske varmen, skriver Adresseavisen i en stor reportasje mandag 30. juni 1947.

Avisa skriver videre at det som lot til å samle den største interesse under stevnet, var Håkon Storøys festspill. Handlingen var lagt til 1718 (Armefeldts felttog), og de trauste folketyper en fikk se, de fargerike uniformer og primitive våpen, gir et sannferdig og godt bilde av den ufredstid som rådet den gang. Vi får se mannhusingen – den tids heimevern. Når budstikka kom med bud om ufred,

eller når det lyste fra vardene, gikk mann av huse. Budstikka som brukes i Storøys festspill, var utlånt fra Bygdemuseet i Meldal.

Fra første stund var publikum helt med i den sterke og handlingsmettede skildringen av bøndenes oppmarsj til forsvar av hjem og land mot en overmektig fiende. Jens Paulsen spilte bondehøvdingen Jon Torkilson. Hans rolletolkning vil en huske lenge, skrev avisa, og la til at hans sindige ord til sine naboer, hans sterke ledervilje og hans malmfulle svar til den svenske offisers fredstilbud, ga et levende uttrykk for følelser som var i norske bønders sinn.

Taterkjerringa Kanutte som solgte opplysninger til svenskene, ble spilt av Martha Slette. Hun spilte denne rollen så godt at hun utvilsomt må kunne betegnes som en begavelse blant amatører. Kolbjørn Solli spilte godt som den svenske offiseren kaptein Lejonstjerna, og Steinar Stene forstod å tolke den unge soldats pågangsvilje og de ømme følelser han nærte for den vakre Ragnhild, bondehøvdingens datter, spilt av Ruth Helland Henning. Skuespiller og instruktør ved Trøndelag Teater, Ranka

Samuelson, hadde gjort en god jobb som instruktør av festspillet.

Neste hovedpost på programmet var kalkaden over jordbruksredskaper med Karl Haugen som speaker. *”Da våre forfedre ryddet den jorda som vi i dag pløyer med 2-skjærs traktorplog, hadde de ikke særlig gode redskaper”* sa han bl. a. Så fikk en se utviklingen på det tekniske område i jordbruket helt fra de eldste tider og fram til i dag.

Fra ungdomslagets 20-årsjubileumsfest i 1947. Lohove er pyntet til fest.

I fremste rekke fra venstre: Gunvor Paulsen med Jens Paulsen rett bak, Håkon Storøy med frue, lagets første formann Karl Haugen, daværende formann Halfred Klingenberg, Karen Paulsen Høyem, Formann i Norges bygdeungdomslag Harald Røed, Maja Klingenberg, Nik Haugen med frue Sylvia. Bildet er gjengitt med tillatelse fra Fotograf Schrøder.

Under hele stevnet var varmen trykkende, og Johan Bojer, som ruslet rundt med trøya på armen, var så uheldig å miste en gull fyllepenn som han i 1923 hadde fått i foræring av Trønderlaget i Minneapolis.

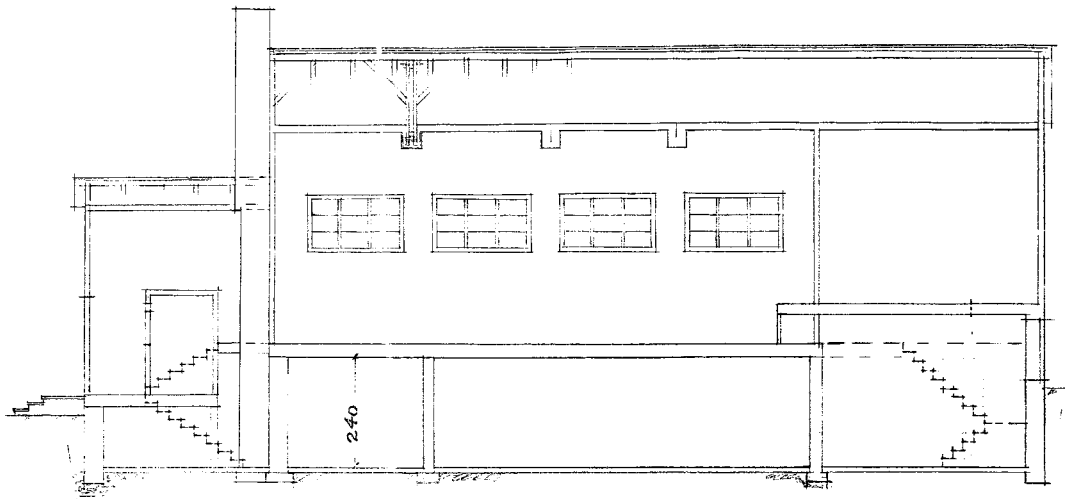
I 1950-årene

Helt siden krigen har navnet på laget vært diskutert - særlig etter at Sør-Trøndelag bygdeungdomslag ble stiftet. Men først i 1951 ble navnet endret fra Strinda bondeungdomslag til Strinda bygdeungdomslag.

I de neste årene var istandsetting av huset et stadig tema på lagets møter. Laget fikk to tusen kroner i krigsskadeerstatning, og disse pengene ble nå brukt til å sette i stand etter "leieboerne" fra kri-

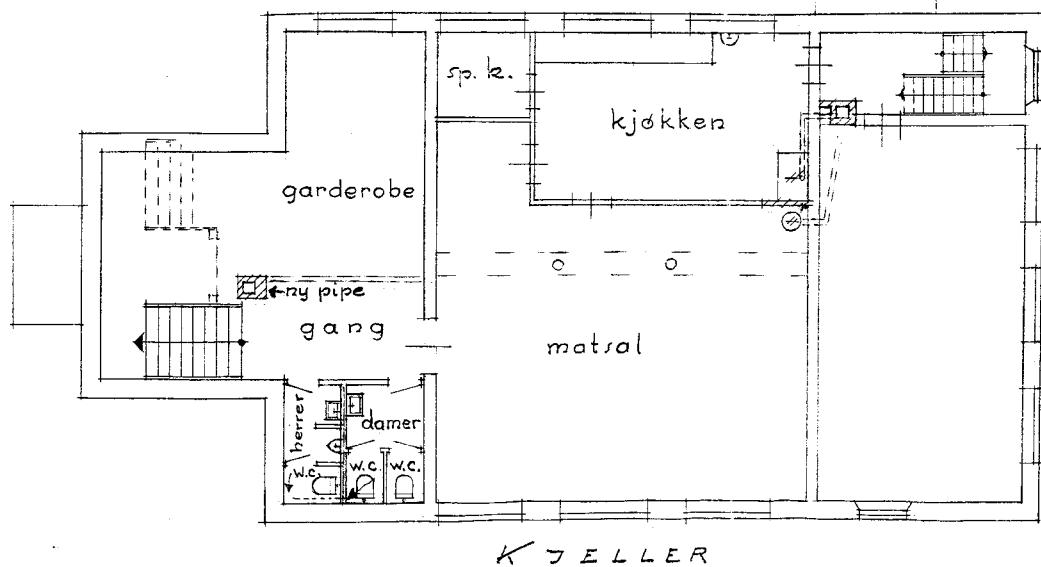
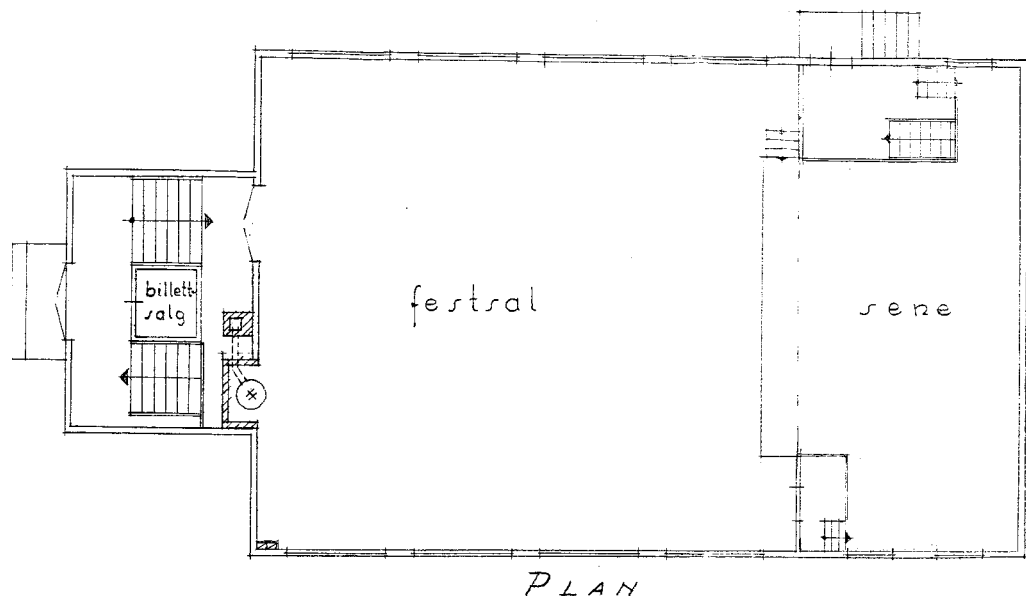
gens dager. Vinduene ble hevet til den opprinnelige og naturlige høyde for et ungdomshus og taket utbedret og tettet. 10. mars 1953 var det ekstraordinært årsmøte i Strinda bygdeungdomslag. Tema: Restaurering av kjelleretasjen. Etter en kort diskusjon ble styrets forslag enstemmig vedtatt. Det ble videre besluttet å oppta et kassakredittlån i Strindens sparebank på kr. 8000. Lagets formann, Inge Stene, og styremedlem Marta Grendahl ble valgt til å undertegne på lagets vegne. Marta Grendahl ble også valgt til kasserer for byggearbeidene og til å disponere kassakreditten. Strinda bygningsråd godkjente planene 16. november 1953.

Byggmester Gabriel Solli påtok seg snekkerarbeidene og å skaffe byggeva-

L E N G D E S N I T T

Tegning for ombyggingen i 1953. Sett fra veien.

Tegning for ombyggingen i 1953.

rer som vinduer, dører, kjøkkeninnredning osv.

Heile kjelleretasjen og inngangspartiet ble ombygd. Garderobe og toaletter ble gjort ferdig i kjelleren, og det ble laget nye trapper til salen og vestibylen.

Formann i husstyret, Tormod Forbord, og Steinar Stene ble av styret anmodet om å føre tilsyn med arbeidet. Ettersom Lohove nå hadde fått vannklosett i kjelleren, ble uthuset byttet bort mot en stor elektrisk ovn. Vedbu og sminkerom ble gjort ferdig med ny trapp direkte opp til scenen.

Husstyret for Lohove hadde til alle tider en særs viktig og ansvarsfull jobb. Tormod Forbord hadde denne jobben i en årrekke - og sammen med kona, Anna, sto han også for utleie og innkreving av husleie. De hadde til enhver tid hånd om nøklene til Lohove og utlevering til leietakere.

Makeskifte av grunn med Strinda kommune for anlegg av skiløype forbi Lohove var en sak som ble diskutert i styret og på møter i laget. Etter flere års forhandlinger med kommunen kom en fram til enighet, og en overenskomst ble undertegnet av lagets formann Sverre S. Klingenberg og Strindas ordfører Per Almaas 22. april 1955.

Gave til laget

I styreprotokollen, sak 29/54, finner vi følgende:

”Fra avdøde maler Paul Kastbrekken, Strinda, har laget v/ John Stendahl mottatt en storstilt gave bestående av 2 store malerier med ramme. Styret har etter samråd med Stendahl bestemt at maleriene skal plasseres i storsalen, ett på hver side av sceneåpningen. Styret ber om årsmøtets tillatelse til å bringe en hjertelig takk til avdødes slektninger for denne storstilte gave, samtidig som styret hermed også retter en særskilt takk til John Stendahl for hans medvirkning til at disse maleriene nå er blitt lagets eiendom.”

På julemøtet holdt i Lohove 19. desember 1954 fortalte John Stendahl om maleren Paul Kastbrekkens arbeider og liv og overrakte maleriene - ”Spellemannen” og ”Dame med gitar” - til lagets formann.

Paul Kastbrekken er omtalt i en artikkel i Årbok for Strinda historielag 2001, side 50.

Da Lohove i 1969 ble solgt til Figro vareforsyning A/S, ble maleriene overlatt til Jonsvatnet idrettslags hus, Jonsborg.

Jonsborg fikk også gjenstander fra Lohove, blant annet husgeråd, pyntegjenstander og garderobebyller. Strinda bygdeungdomslag har i de senere år holdt sine fester og møter der.

Landsstevnet for Norges bygdeungdomslag ble arrangert av Sør-Trøndelag bygdeungdomslag på Sverresborg i

1955, og lagets medlemmer gjorde en meget god innsats under arrangementet av stevnet, som ble meget vellykket.

1960-tallet

Lohove fikk i 1963 nytt inngangsparti mot Loholt alle. Det var byggmester Hønstad som utførte arbeidet. Den gamle døra mot vest var så råttent at noe måtte gjøres. Nå fikk huset inngang med vindfang og tak over. Men laget manglet penger og måtte be om nytt lån.

I konkurranse med TV og andre ungdomstilbud ble aktiviteten i laget dårligere, og det samme kan en si om økonomien. Så prekært ble det at det ble diskutert å leie ut Lohove til lager i 1967.

20. september 1968 ble det vedtatt å tilby Lohove til Trondheim kommune, og endelig på årsmøte 15. desember samme år ble det gjort vedtak om å selge til høystbydende. I 1969 ble derfor huset solgt til Figro vareforsyning A/S for kr. 130 000. Etter at all gjeld var betalt, ble kr. 95 000 plassert i obligasjoner hos Landkreditt.

I 1960- og 1970-åra var det noe skiftende aktivitet i laget. Men mange av lagets medlemmer var svært aktive i yrkestevlingene. Gunnbjørn Forbord var den som nådde lengst med 8. plass i VM i traktorpløying i Finland i 1974. Han ble også nr. 2 i NM samme år.

To av lagets medlemmer har vært styremedlemmer i Norges bygdeungdomslag - Laila Sæther Haugen og Karl Johan Selmer.

50-års jubileumsfesten

Laget fylte femti år 7. juli 1977, men jubileumsfesten ble holdt 7 måneder senere på Hotell Prinsen. Det var 274 innbudte gjester til bords da formann i jubileumskomiteen Knut Solem ønsket velkommen. Syv av de som deltok på stiftelsesmøtet i 1927 var tilstede på festen. Det var Ingebjørg Jermstad, Ingebjørg Forbord Valstad, Ingeborg Klingenberg Lynum, Jens Paulsen, Arne Valstad, Alvin Haarsaker, og lagets første formann Karl Haugen som også var første taler. Videre var det taler av lagets formann Elin Lenvik Dybvad og formann i Strinda Landbrukslag Petter Wanvik. Fra Norges BUL i Oslo talte Astri Nåvik, og til å takke for maten var en av lagets gode hjelpere valgt, nemlig fylkessekretær Olina Storsand.

Etter kaffen var det sceneunderholdning ledet av Kåre Glimstad. Innslag fra tidligere revyer falt i smak og skapte god stemning. Inge Øfsteng og Gustav Dybvad hadde skrevet jubileumsberetningen.

Fra de siste 20 årene er det lite å berette. Lagets medlemmer har deltatt sammen med andre bygdeungdommer gjennom stevner og tevlinger arrangert av Sør-Trøndelag BUL. Lagets egne tilstelninger er stort sett holdt i Jonsborg.

Tre sentrale personer ved 50-årsjubileet. Fra venstre Inge Øfsteng, formann Elin Lenvik Dybvad og formannen i jublieumskomiteen Knut Solem. Bilde tatt av Arbeider Avisen 7. april 1978.

Sangkoret

I 1946 fikk laget sitt eget sangkor med Oddvar Eggen som dirigent og Alfred Melhus som første formann. Sangkoret hadde høsten 1946 tretti medlemmer. I protokollen for sangkoret er det skrevet at dirigenten i 1946 ingen lønn har fått "*da kassen er blank (tom)*". Koret hadde lært tre sanger og deltatt i et møte og på 4. juledagsfesten. I 1947 fikk dirigenten sin første lønn – kr. 10 pr. øvelse. Det skjedde under et hyggesamvær på Stokkan hos familien Skjønberg. Oddvar Eggen fikk overrakt kr. 220 i honorar, samt pene ord fra Gunvor Skjønberg Bakken. Dirigenten kvitterte

med å skjenke koret kr. 50 til et fond som bare koret skulle disponere.

Korets første offentlige opptreden var i Moholt kirke 20. april 1947 sammen med Moholt kristelige ungdomskor og mannskoret Nøkken. Koret sang to sanger og var med på tre fellesnummer. Videre står det i referatet at alle korene sang jevnt pent, og at kirken var full til siste plass.

Fra korets årsmelding 1947 ser vi at det har vært stor aktivitet: 36 øvelser og 9 opptredener, bl.a. på Reitgjerdet sykehus, Strinda sykehus og på Åsvang sko-

le 17. mai dette år. Koret deltok på den Nordiske meierikongress 26. juni og på Sør-Trøndelag fylkes ungdomsstevne 29. juni. Begge arrangementene var lagt til Lohove.

Et av høydepunktene for koret var da de sang under andakten ved 50 km langrenn NM i 1948. Rennet startet fra Åsvang skole med Strinda idrettslag som arrangør. Det var mange prominente gjester under framføringa med kong Olav, den gang kronprins, i spissen.

Aktiviteten i koret var stor med 36 øvinger både i 1948 og 1949. Ved årsskiftet 1948 hadde koret 40 medlemmer, og alle var også medlemmer i bygdeungdomslaget.

6. juni 1948 arrangerte koret tur til Ørlandet med konsert i kinolokalet på Brekstad med Hildegard Staven som solist. Spellaget var også med på turen og framførte skuespillet "No brenn det". Det var musikk av kormedlem Ruth Helland (Henning) på piano og Oddvar Eggen på fiolin, og sang av Alf Skjemstad og Hildegard Staven. Seinere på kvelden var det fest i Meierisalen sammen med Ørland BUL.

Også i 1949 hadde koret tur, denne gangen til Rissa, sammen med spellaget. Spellstykket "Dreng som duger" ble framført til stor jubel, som det heter i årsmeldinga. Koret sang både på festen om kvelden og i Rein kirke på søndag.

Oddvar Eggen, som hadde vært dirigent siden starten, flyttet fra Strinda, og koret måtte ha ny dirigent. Styret ble enig om å ansette Hans Tiller med en lønn på kr. 10 pr. øvelse pluss skyss.

23. april 1950 deltok koret på en tilstelning som Åsvang guttemusikkorps holdt i Lohove. Laget hadde på medlemsmøtet samlet inn penger til korpset, i alt kr. 50, som ble overrakt.

Utover høsten ble det mindre oppmøte på øvelsene. På sangøvelse 12. oktober syntes dirigenten at han ikke kunne møte opp for så få sangere. Styret og de få sangerne som hadde møtt opp, ble derfor enige om å innstille øvingene inntil videre.

Siste årsmøte i koret ble holdt 17. desember 1950, og koret arrangerte samme kveld julemøte for laget med korets formann Alf Skjemstad i spissen. Det var kåseri og skrøner ved Jens Paulsen og opplesning av lagsavisa ved Ingvar Kløvjan. Til slutt var det dans etter formann Alfs trekkspilltoner.

Dette er det siste som finnes om sangkoret i Strinda bygdeungdomslag. Etter fem aktive og givende år har koret blitt historie.

Spellaget

På møte holdt på Nidarhall 20. januar 1929 ble organisering av et spellag diskutert og lover for spellaget vedtatt. Disse gjengis her:

1. Spellagets formål er å sørge for sceneunderholdning på lagets tilstelninger. Spellaget kan også arrangere egne tilstelninger, videre kan de også opptre for andre lag, dog må i begge tilfeller hovedlagets tillatelse innhentes.

2. Spellaget ledes av et styre bestående av: Formann som velges av årsmøtet, kasserer som tillike er materialforvalter og en instruktør.

De to siste valgt av spellagets medlemmer.

3. Når spellagets kassebeholdning overstiger kr. 30, skal overskuddet overføres til byggefondet

Det ble bevilget spellaget et lån på kr. 15.

Under årsmøtet på Fylkesskolen 13. april 1929 ble Jens Paulsen valgt til for-

Bilde fra Bygdeungdommens landsstevne på Lade i 1937. Spellaget (underholdningsklubben) framførte et festspill hvor det deltok 40 skuespillere og statister, og i tillegg var det 7 - 8 hester med. Skuespillerne er fra venstre: Signe Heggdal, Ingrid Siim Brende, Ranka Samuelsen, Kåre Johnsen, Kasper Vollan som bisp Nicolas og Odd Wist. Bilde utlånt av Knut Solem.

mann i spellaget. Han skrev revyen sammen med Per Sandnes høsten 1929.

For årene fram til 1933 hadde ikke spellaget egen protokoll som vi kan finne, men fra møtereferrat og årsmeldingene finner vi at det hver høst ble arrangert basarer med sceneunderholdning. Etter initiativ fra John Stendahl ble det våren 1933 holdt et møte for å danne et skuespillag tilsluttet laget. Til styre ble John Stendahl, Nik. Haugen og Ola Kobberrød valgt, med Stendahl som formann. Seinere har mange ment at Stendahl var spellagets første formann, og han fikk ved 50 års jubileet overrakt blomster hvor dette ble uttrykt.

Om John Stendahl ikke var spellagets første formann, var blomstene vel fortjente. Han var en av de bærende krefter i flere tiår og kanskje særlig som kulissemaler og scenedekoratør.

Fra 1933 til 1948 har spellaget sin egen protokoll, kalt referatbok for spellklubben. Her finner vi hvilke skuespill som er innøvd, og hvem som bekledd de forskjellige rollene.

På årsmøtet i 1934 ble navnet endret til underholdningsklubben, men seinere bruktes spellaget og spellklubben som navn - kjært barn har mange navn !

I 30-åra ble det gjerne øvd inn og fremført 3 – 4 skuespill hvert år. Av de mest spilte kam nevnes:

”Dreng som duger”, ”Den glade enke-mann”, ”No brinn det”, ”Agent Lureng” og ”Vegg i vegg”. Spellaget opptrådte over heile Trøndelag. Fra Malm til Meldal med lastebil og båt dro de med kuliser og kostymer. Kabareter, sketsjer eller revyinnslag var i tillegg til skuespill vanlige innslag på basarkveldene.

Høsten 1938 ble det igjen satt opp revy, ”På Strinda finns det” skrevet av Kåre Johnsen (Glimstad). Det var første gang det ble framført revy i eget nytt hus, og folk strømmet til fra heile Trøndelag. Første framføring var 15. oktober, og siden gikk det slag i slag fram til jul - i alt ble revyen spilt 12 ganger og ble en kjempesuksess.

Ja, så vellykket var revyen i 1938, at man også året etter laget en revy. 14. oktober 1939 var det premiere på årets revy. ”Kontrollen i orden”, skrevet av Per Sandnes med visetekster av Nik. Haugen. Revyen var iscenesatt og instruert av Per Sandnes, og dekorasjonene var laget av John Stendahl. At det var stor aktivitet i spellaget viser følgende setning fra årsmeldinga for 1938: ”*Det har vært holdt 6 styremøter, 70 spelløvelser, 22 oppførrelser, i alt 98 sammenkomster*”. Når vi da vet at de fleste av medlemmene også var opptatt med å gjøre huset ferdig i denne perioden, kan vi trygt si at Lohove var deres annet hjem.

Det var mange dyktige skuespillere, og vi nevner de mest brukte: Jens Paulsen,

Paul Brun, Kjellrun Vollan Knotten, Signe Heggdal, Anna Olsø, Kasper Volan, og Kåre Forbord for å nevne noen.

Etter krigen tok spellaget igjen opp sin virksomhet. Steinar Stene ble valgt som formann. Etter å ha øvd inn flere skuespill var det klart for ny revy. 22. mars 1947 var det premiere på revyen: "Med streiftog fra Finnmark til Hartz". Forfattere var igjen Per Sandnes og visedikter Nik Haugen. Revyen bestod av 10 deler, og de medvirkende var: Steinar Stene, Martha Slette, Paul Brun, Sverre og Halfred Klingenberg, Maja Vinje Klingenberg, Inge Stene, Mildri Stene, Kolbjørn Solli, Ottar Johnsen og Kristofer Grendahl. Revyen ble spilt i 6 helger og heile tida for fulle hus. Fra årsmeldinga for 1947 har vi sakset følgende: *"Spellaget har i arbeidsåret 1947 hatt en virksomhet som aldri før. Især var det et hardt press utover våren, da laget gikk i gang med revy, som krevde 12 skuespillere. Og like etter det historiske skuespillet som krevde om lag 35 mann."*

Det siste året vi har referat fra, var 1948 - det året hadde spellaget 17 oppførelser, mest skuespill, men også en revy: "Cirkus Strinda", skrevet av Kåre Johnsen Glimstad

Siste revy som ble spilt i Lohove, kom i 1954, "På'n igjen", også skrevet av Glimstad.

Revyen var et innlegg mot sammenslåing av Trondheim og Strinda kommune, og Inger Støre hadde den sentrale rollen i revyen.

Fram til først på 1960-tallet ble det hvert år innøvd ett eller flere skuespill. Så seint som i 1961 dro spellaget til Eggkleiva og Selbu, invitert av ungdomslagene der.

Hvis en skal oppsummere spellagets virksomhet gjennom 40 år, må en slå fast at laget har hatt mange og dyktige amatørskuespillere. Spellaget har også vært en gledespreder på Strinda og i de fleste andre bygder i Trøndelag i en årrekke.

Kilder:

- 1) Tilgjengelige protokoller fra laget.
- 2) Strinda bygdeungdomslags beretning for årene 1927 – 1977, skrevet av Inge Øfsteng og Gustav Dybvad
- 3) Samtaler med eldre medlemmer i laget.
- 4) Adresseavisen 28. og 30. juni 1947.

Oversikt over Strinda bygde- ungdomslags formenn:

1927 - 28	Karl Haugen
1929 - 30	Håkon Løberg
1931	Alvin Haarsaker
1932	John Stendahl
1933 - 34	Paul Brun
1935 - 36	Jens Paulsen
1937 - 38	Kasper Vollan
1938 - 39	Inge Øfsteng
1939 - 41	John Stendahl
1942 - 45	Gustav Dybvad
Asbjørn Hagen fungerte som formann fra 8. mai 1945 til årsmøte i januar 1946 mens Dybvad var i det militære	
1946 - 47	Halfred Klingenberg
1948	Arnlot Stene
1949 - 50	Kåre Johnsen Glimstad
1951	Steinar Stene
1952	Alf Skjemstad
1953	Inge Stene
1954	Kolbjørn Solli
1955 - 56	Sverre Klingenberg
1957 og 60	Agnar Auran
1958 - 59	Karl Johan Selmer

1961	Knut Solem
1962	Bjørn Hagen
1963	Gunhild Knotten
1964	John Siim
1965	Petter Bruem Vollan
1966	Torbjørn Auran
1967	Svein Olav Forbord
1968	Jon Olav Knotten
1969 - 70	John Forbord
1971	Gunbjørn Forbord
1972	Randi Glimstad
1973 - 74	Jostein Kvamme
1975	Tordis Klingenberg Hokstad
1976 - 77	Stein Dybvad
1978 - 79	Elin Lervik Dybvad
1980 - 81	Olav Dybvad
1982 - 83, 1985	Eva Helene Auran
1984, 1989	Einar J. Eriksen Våbenø
1986	Oddveig Kvamme
1987	Irene Andersen
1988, 1996 - 97	Øyvind Myhre
1990	Bernt Eriksen
1991 - 92, 95	Anita Kvamme
1993 - 94	Christian Støre
1998 - 2000	Hilde Jorunn Kvamme
2001	Anita Kvamme

Lohove oktober 2002. Adressen er Loholt alle 16. Eier av bygget er nå A/S Hageanlegg. En etasje (festsaleetasje) er fjernet på huset fra det var forsamlingshus. Har noen et bilde av forsamlingshuset? Vi har forjeves prøvd å få tak i et bilde fra før huset ble solgt i 1969. Foto: Knut L. Vik